



**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE**

**DIRECȚIA GENERALĂ
ÎNVĂȚĂMÂNT
PREUNIVERSITAR**

**DIRECȚIA PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN LIMBILE
MINORITĂȚILOR**

**CENTRUL
NAȚIONAL DE EVALUARE ȘI
EXAMINARE**

Anexa nr.1 la MECȘ nr. 5575/28.10.2015

**CONCURS PENTRU OCUPAREA POSTURILOR DIDACTICE/
CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/ REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

DISCIPLINELE

**LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ, METODICA
PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII TURCE MATERNE**

**SPECIALIZAREA
ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/
PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR**

**- București -
2015**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, din unitățile școlare cu predare în limba turcă maternă, care s-au înscris și vor susține concursul pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor declarate vacante/ rezervate în învățământul preuniversitar.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale și continue, realizat prin evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritual schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa concursului pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor declarate vacante/ rezervate în învățământul preuniversitar a învățătorilor/ institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba turcă maternă vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor. Este structurată pe două secțiuni:

- *secțiunea 1* – discipline de specialitate -Limba și literatură turcă maternă;
- *secțiunea 2* – metodica predării disciplinelor de specialitate -Metodica predării limbii și literaturii turce materne,

B. COMPETENȚE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/ PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR CU PREDARE ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ

Competențe de comunicare și relaționare:

- utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată și specifică;
- manifestarea comportamentului empatic și a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învățător/ institutor-copii-părinți- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relațiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale/ orale, a semnificațiilor mijloace de limbajul scris;
- utilizarea creativă și expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat școală-familie-comunitate.

Competențe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică generală, de didacticile disciplinelor, de psihologie și pedagogie școlară/ pedagogia învățământului primar în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu nivelul grupei/ clasei la care învățătorul/ institutorul își desfășoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spațio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea și utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învățământului primar în procesul de predare-învățare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării și dezvoltării capacităților de cunoaștere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative în plan profesional:
 - Utilizarea corectă a limbii italiene în receptarea și producerea mesajelor scrise;
 - Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicational;
 - Folosirea instrumentelor de interpretare și analiză stilistică a diferitelor texte literare și nonliterare;
 - Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
 - Argumentarea în scris a opiniilor personale;
 - Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
 - Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
 - Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura italiană maternă și metodică predării acestora;
 - Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
 - Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
 - Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii italiene.

Competențe de evaluare și autoevaluare a activității didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea și a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum și a strategiilor de interevaluare.

Competențe psiho-sociale:

- selectarea și aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă și rapidă la schimbările sociale și la provocările existente;
- operarea cu metode și tehnici eficiente de cunoaștere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toți partenerii;
- identificarea și aplicarea unor metode și mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea și facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situațiilor conflictuale într-o relație, analizarea acestora și rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influențele educaționale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalități și propriului status profesional deținut.

Competențe tehnice și tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.

C.TEMATICA ȘTIINȚIFICĂ PENTRU DISCIPLINA DE SPECIALITATE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ TURCĂ

Limba turcă

Fonetică și fonologie.

Fonemele vocalice și consonantice ale limbii turce.
Clasificarea și descrierea lor.
Armonia vocalică și armonia consonantică.
Accidente fonetice generale.
Schimbări fonetice combinatorii ale vocalelor și consoanelor.
Structura silabei. Accentul și intonația.

Morfologie:

Părțile de vorbire.

Substantivul, categoriile fundamentale ale substantivului (genul, numărul, apartenența, cazul, declinarea, determinarea).

Adjectivul: categoriile de adjective (calificative, pronominal-determinative, numeral-determinative); adjectivele de întărire; gradele de comparație; adjectivizarea.

Numeralul(cardinal, ordinal, distributiv, fracționar, nedeterminat).

Pronumele (personal, demonstrativ, reflexiv, interogativ, interogativ-relativ, negativ, nedefinit, generalizator); declinarea pronumelor; pronominalizarea.

Verbul: formele verbale personale predicative; verbe tranzitive și intransitive; formele verbului (afirmativă, negativă, posibilitativă, imposibilitativă); diateza (activă, pasivă, reflexivă, reciprocă, factitivă); aspectul verbului; formele perifrastice ale verbului; modurile și timpurile verbale; conjugarea; verbele compuse; formele verbale nepersonale (participiile); numele verbale; adjectivele verbale; gerunziile.

Adverbul: clasificarea semantică a adverbilor (de calitate, de cantitate, cantitativ-circumstanțiale, circumstanțiale, atributive, predicative); gradele de comparație ale adverbilor; adverbializarea.

Postpozițiile și numele postpoziționale. Cuvinte și particule modale (interogative, negative, exclamative, deictice, limitative, intensive, supozitive, comparative, posibilitative, necesitative).

Conjuncția: coordonatoare (copulativă, disjunctivă, adversativă, concluzivă), subordonatoare; cuvinte și locuțiuni conjuncționale subordonatoare.

Interjecția și onomatopeea. Formarea cuvintelor, compunerea (tipurile de compunere); derivarea; sufixele derivative denominale și deverbale; sufixele nominale (substantivale, adjectivale, adverbiale); sufixele verbale.

Sintaxa:

Mijloacele de exprimare a relațiilor sintactice în limba turcă.

Sintaxa propoziției: clasificarea propozițiilor; părțile propoziției; ordinea cuvintelor în propoziție.

Sintaxa frazei: propoziții principale, propoziții regente, propoziții subordonate. **Coordonarea** și tipurile de propoziții coordonate. **Subordonarea** și procedeele de subordonare a propozițiilor; subordonarea paratactică și hipotactică.

Vorbirea directă și indirectă.

BIBLIOGRAFIE

- Banguoğlu, Tahsin, *Türkçenin Grameri*, Istanbul, 1974.
Baubec, Agiemin, *Limba turcă*, București, 1972 (19752).
Baubec, Agiemin, Baubec Geafer, Deniz, *Limba turcă fără profesor*, București, 1995.
Dizdaroglu, Hikmet, *Tiimcebilgisi*, Ankara, 1976.
Ediskun, Haydar, *Yeni Tiirk Dilbilgisi*, Istanbul, 1963.
Hengirmen, Mehmet, *Yabancılar için Türkçe Dilbilgisi*, Ankara, 1999.
Ergin, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, Istanbul, 1972.
Gencan, T. N., *Dilbilgisi*, Ankara, 19712.
Lewis, G. L., *Turkish Grammar*, Oxford, 1975.

LITERATURA TURCĂ

- Literatura turcă preislamică; particularități formale și de conținut, genuri predilecte.
- Structuri arhaice în epopeea oguză *Dede Korkut Kitabı*.
- Personalitatea literară a lui Mahmut Kaşgarî; importanța operei *Divânii Lugât-it-Tiirk Kutadgu Bilig* de Yusuf Hâs Hâcîp și cartea sa de învățătură, în context islamic.
- Direcții de evoluție și particularități ale literaturii devoționale de orientare sufită. Ahmed Yesevî și poemele sale misionare.
- Yunus Emre, fondatorul literaturii anatoliene de expresie turcă. Kaygusuz Abdâl.
- *Mevlid-ul* lui Suleymân Celebî și semnificația sa pentru literatura de factură religioasă din Turcia.
- Hatâyî și Pîr Sultan Abdâl - exponenți ai curentului *Bektâşî-Alevî*. Fuzulî - exponent emblematic al culturii otomane din secolul al XVI-lea.
- Bâkî și viziunea sa artistică, în contextul literaturii clasice otomane.
- Personalitatea literară a lui Nâbî; trăsăturile distinctive ale poeziei sale.
- Nedîm, reprezentant emblematic al „epocii lalelei”.
- *Tanzimat-ul* și semnificația sa în istoria social-politică și literară a Turciei.
- Semnificația literară și extraliterară a activității lui Namik Kemal.
- Orientarea literară *Millî Edebiyat* și exponenții săi.
- Reşat Nuri Giintekin în conștiința literară a Turciei moderne; ponderea romanului de tip popular în ansamblul operei sale.
- Halide Edip Adivar - personalitate exemplară, reformatoare a mentalității sociale în anii cruciali ai Republicii.
- Drama înstrăinării și a inadaptabilității în opera romanescă a lui Yakup Kadri Karaosmanoglu.
- Opera lui Sabahattin Ali. Sait Faik - maestru al prozei scurte.
- Orhan Pamuk și romanul turc contemporan - direcții și perspective.

BIBLIOGRAFIE

- Ahmed-i Yesevi, *Dîvân-i Hikmet'ten Seçmeler*, Ankara, 199,1.
Aktaş, Şerif, *Yakup Kadri Karaosmanoglu*, Ankara, 1987.
Arzık, Nimet, *Anthologie de la poésie turque, Xle-XXe siècles*, Paris, 1968.
Baubec, Agiemin, Geafer Baubec, Deniz-Kanier, *Tiirk Dili Metinleri Antolojisi*, București, 1993.

- *** *Dede Korkut Kitabı* (ed.: Suat Hisarcı), Istanbul, 1962.
- *** *Dede Korkut*. Povestiri (traducere, adaptare, prefață, notă asupra ediției și glosar; în colaborare cu Nermin Yusuf), București: Paideia, 2002.
- Demirel, Hamide, *The Poet Fuzûlî*, Ankara, 1991.
- Dinescu-Székely, Viorica, *Antologie de texte literare turcești (secolul al XX-lea)*, București, 1974.
- Dinescu-Székely, Viorica, *Romanul turc (perioada modernă)*, București, 1978.
- Dino, Guizine, *La genèse du roman turc au XIX siècle*, Paris, 1973.
- Emil, Birol, *Reşat Nuri Güntekin*, Ankara, 1989.
- Encinün, İnci, *Halide Edip Adivar*, Ankara, 1986.
- Gökpınarlı, Abdülbâki (ed.), *Türk Tasavvuf Şiiri Antolojisi*, Istanbul, 1972.
- Inalcık, Halil, *Imperiul Otoman: epoca clasică, 1300-1600*, București, 1993.
- Kabaklı, Ahmet, *TürkEdebiyatı*, I-III, Istanbul, 1973 (ed. a III-a).
- Kocatürk, Vasfi Mahir, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Ankara, 1964.
- Köprülü, Mehmed Fuad, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Istanbul, 1981.
- Munteanu, Luminița, *Literatura turcă de inspirație sufită*, București, 2001.
- Munteanu, Luminița, Grigore, George, *Călăuza dervişului. Din mistica islamică*. București, 2001.
- *** *Philologiae Turcicae Fundamenta*, II, Wiesbaden, 1960.
- [Yunus Emre] *Yunus Emre Divânı*, Ankara, 1989.
- Yunus Emre, *Güldeste -poemele iubirii*, București, 1991.

D.TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE –METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII TURCE MATERNE

1. Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educației integrate a limbii materne.
2. Bazele psihice ale predării/învățării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învățării scrisului.
3. Problemele de bază ale învățării citirii. Algoritmul învățării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învățării citirii legate.
4. Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare și exprimării corecte.
5. Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învățare a citirii independente.
6. Învățarea sistemului de semne ale scrisului: învățarea scrierii literelor și legarea literelor.
7. Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului și scrierii corecte.
8. Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conștientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
9. Obiectivele și strategiile dezvoltării vorbirii (exerciții la nivel morfologic și sintactic).
10. Tipuri de lecții.
11. Pregătirea cadrului didactic pentru lecție.
12. Rolul materialului didactic la lecții.
13. Modalități de realizare a competențelor cadru și a celor specifice prevăzute de programa școlară pentru ciclul primar (metode, activități de învățare, conținuturi).
14. Proiectarea, realizarea și evaluarea lecțiilor de limbă maternă

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE - METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII TURCE MATERNE

- Cristea, Sorin (1998). *Dicționar de termeni pedagogici*, EDP, București;
- Bernat, S.E. (2003). *Tehnica învățării eficiente*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
- Sion, Grațiela (2003). *Psihologia vârstelor*, Ed. Fundației România de Măine, București;
- Stelle, J., Meredith, K. și Temple, C. (1998). *Învățarea prin cooperare*, Ghidul nr. V, Proiectul „*Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice*”, Universitatea București;
- Șchiopu, Ursula, (1997). *Dicționar de psihologie*, Ed. Babel, București;
- Șchiopu, Ursula ; Verza, Emil. (1998). *Psihologia vârstelor – ciclurile vieții*. EDP, București ;
<http://artico.md/index.php/suport-informatinal/pentru-cadre-didactice/521-personalitatea-cadrului-didactic> - articolul „Personalitatea cadrului didactic - esența măiestriei pedagogice”;
- Türkçe Öğretimi Yazıları, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2010.
- Türkçe Öğretimi Kaynakçası, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2008
- Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi, Murat Özbay, Ankara, 2005.
- Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi, Murat Özbay, Akçağ Yayınları, Ankara, 2005
- Kâzım Nami Duru, Türkçeyi Nasıl Öğretmeli ?, (Hazl. Doç. Dr. Murat ÖZBAY), Kül Sanat Yayıncılık, Ankara, 2004
- Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, MEB, Murat Özbay, Ankara, 2012
- Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2007.
- Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2006.
- Anlama Teknikleri II: Dinleme Eğitimi, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2009
- Yazma Eğitimi, Pegem Akademi, Murat Özbay, Ankara, 2011.

NOTĂ: Bibliografia pentru metodică de specialitate include și planurile cadru, programele școlare, precum și manualele cuprinse în catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține examenul.

GRUP DE LUCRU :

Coordonator: Bormambet Vildan, Inspector de specialitate în cadrul MECȘ

Membri:

1. Șachir Ruchie
2. Arif Aisel